Svenska Ishockeyförbundet

Elitkurs

Positiva och negativa skott

Mattias Bossel-Eriksson

Handledare: Göran Pegenius

2011-05-16

Sammanfattning

I det här arbetet ville jag undersöka om teorin ”Positiva och negativa skott” kunde ge mig nya idéer om hur man kan göra det svårare för motståndarlaget att försvara sig i egen zon. Hur man lite enklare kan göra mål helt enkelt. Och även få en förståelse för teorin och se om den kunde ge mig tips även i försvarsspelet. Jag tog hjälp av Mora IKs målvaktstränare Peter Iversen och Sveriges fader i ämnet Stefan Lunner. Via intervjuer tog jag del av deras erfarenheter och idéer och fick även ta del av deras statistik. Resultatet visar tydligt att de negativa avsluten ger betydligt högre mål i procent än de positiva skotten. Med de resultaten så blev fokus riktat mot hur man skapar negativa avslut. Där kom jag fram till att det handlar om att skapa förflyttning på målvakten och använda den så kallade central-linjen så ofta som möjligt genom att passa över den innan avslut eller skjuta pucken mot mål så att den via returer utmynnar i dessa avslut. I försvarsspelet kom jag sedan självklart fram till att det handlar om att försöka få motståndarna till att ta positiva avslut och att försöka ta bort de negativa avsluten genom bra samarbete mellan målvakt och försvar med hjälp av kunskapen om detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning **sid. 1**

Innehållsförteckning **sid. 2**

1. **Inledning** **sid. 3**
2. **Bakgrund** **sid. 4**
3. **Syfte och frågeställning** **sid. 6**
4. **Genomförande och metod** **sid. 7**
5. **Resultat** **sid. 8**
6. **Diskussion** **sid. 9**

Litteratur & Referenslista **sid. 11**

Bilagor **sid. 12**

1. Inledning

Kan man effektivisera vägarna till att göra mål och sätten att ta sig till mål? Jag vill ta hjälp av teorin ”Positiva och negativa skott” för att försöka få ett mer svår-försvarat anfallsspel.

”Positiva och negativa skott” är ett sätt att räkna och bedöma skott och avslut som kommer mot det egna målet. Teorin syftar till att skilja på enklare (positiva) och svårare (negativa) skott. Arbetssättet används främst av målvaktstränare och i defensivt syfte för att hjälpa målvakten. Jag kom i kontakt med ämnet genom Mora IKs målvaktstränare Peter Iversen. Efter att diskuterat med honom hur det hela fungerade undrade jag om jag kan vända på det hela. Kan man göra det så svårt som möjligt för sina motståndare genom att använda statistiken till att utveckla anfallsspelet i anfallszon? Och på samma gång få en bättre förståelse vad gäller försvarsspelet och utveckla det på ett bättre och smartare sätt. Jag vill kunna skapa så många negativa avslut som möjligt offensivt medan defensivt minimera antalet.

Jag har varit på en hel del utbildningar arrangerat av Svenska Ishockeyförbundet där många föreläsningar senaste åren handlat om att t ex ta pucken till mål med inlägg från kanter, backinlägg för att dels få enklare mål via bra skymning men också returskott efter inläggen. Men jag har aldrig hört någonting om just dessa begrepp som Peter berättade om och därför blev jag nyfiken och ville fördjupa mig i ämnet.

2. Bakgrund

”Positiva och negativa skott” är absolut inget nytt påhitt utan sättet har jobbats med i flera år. Det finns också andra benämningar på det beroende på vem man talar med. Jag blev introducerad av Mora IKs målvaktstränare Peter Iversen (PI) under slutdelen av denna säsong 10/11. Och just ”Positiva och negativa skott” är PIs benämning på det. PI i sin tur fick idén av gamla Leksands-målvakten och förra säsongens målvaktstränare i CSKA Moskva Stefan Lunner (SL). SL är utan att överdriva Sveriges fader vad gäller det här arbetssättet och har jobbat med detta i över 20 år. SL använder ett annat uttryck och det är ”Röda och Gröna skott”. För SL startade allt med en frustration under sin målvaktskarriär. Man fick hela tiden höra av tränarna att målvakten skulle ta alla puckar och SL kände en förväntan som inte gick att svara upp emot. Idag har SL jobbat med konceptet i både NHL, KHL, landslagsuppdrag i både Danmark och Sverige och på klubb nivå. Han har samlat ihop statistik från runt 700-800 matcher och kommit fram till väldigt talande siffror.

Sättet man arbetar med statistiken skiljer sig mellan PI och SL. PI för statistik under match från läktarhåll och skriver för hand ner alla avslut som skjuts på det egna målet och har endast följt Mora IKs hemmamatcher. SL jobbar på ett liknande sätt men för direkt in alla avslut i ett eget datasystem som hjälper honom att snabbt utvärderar varje match eller säsonger. Han tar även i vissa svårare fall även video till hjälp. Det skiljer sig också i noggrannheten mellan de två. SL kan med sin videoanalys bedöma alla skott i mer detalj och fler riktlinjer. PI jobbar mer med en lite enklare variant med lite färre riktlinjer och det är PIs modell jag valt att jobba med.

Teorin går ut på att bedöma varje skott som positivt eller negativt. Ett positivt skott är ett enklare skott som kommer från punkt A och inte kräver någon speciell förflyttning för målvakten (Fig 1). Ett negativt skott är istället ett skott där pucken förflyttas från punkt A med t ex en passning över den så kallade centrallinjen innan skottet avlossas från punkt B så att målvakten tvingas göra en lång svår förflyttning (Fig 2). Det kan också vara ett returskott efter ett skott från punkt A som studsat ut på den andra sidan centrallinjen till punkt B (Fig 3). Frilägen räknas också som negativa avslut.

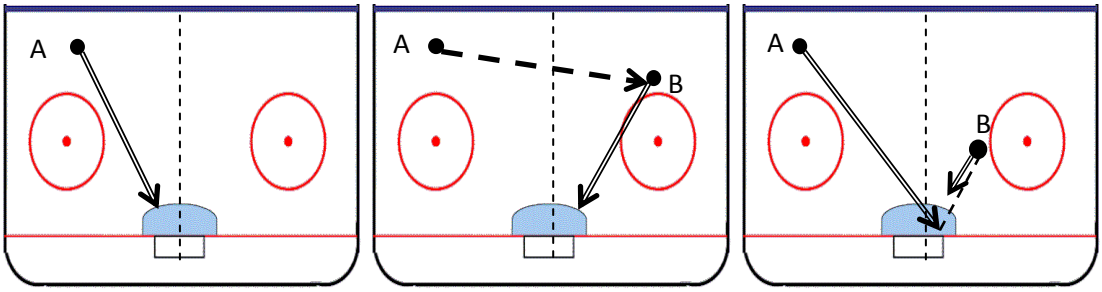

Fig 1 Fig 2 Fig 3

PIs arbetssätt handlar nästan uteslutande om pucken passerar centrallinjen innan skottet kommer för att bedöma om skottet är negativt eller positivt. Enda övriga situationen som bedöms på annat sätt är frilägen som alltid är ett negativt avslut. SL har fler riktlinjer t ex är styrning, skymda skott, direktskott och alla skott i det optimala målskottsområdet också negativa skott. Men med tanke på skillnaden att SL kan ta till video för att bedöma svårare situationer vid statistikarbetet så är det i PI fall stort sett omöjligt att urskilja alla situationer med endast ögat från läktarhåll i livesekvenser.

Under de 13 sista hemmamatcherna under Mora IKs säsong 2010/2011 förde PI statistik på ovan beskrivet vis som jag nu efter säsong sammanställt och kommit fram till fakta som återfinns under resultatet. Bilaga 1 som följer finns PIs statistikblad där matchen delas in i perioderna och en plan för de positiva skotten och en plan för de negativa. Skotten markeras med en prick och mål markeras med en ring runt skottpricken. På spelplanerna finns även det optimala målskottsområdet markerat för att lätt få en överblick hur farliga skott laget släppt till.

3. Syfte och frågeställning

Mitt syfte med det här arbetet är att se om ”Positiva och negativa skott” kan ge mig nya idéer om hur man enklare kan göra mål och för att försöka få ett mer svår-försvarat anfallsspel i anfallszon. Jag vill också försöka få kontakt med andra ledare som har erfarenheter av detta och ta del av deras resultat. Sen i och med mina resultat undrar jag om jag på samma gång kan få en bättre förståelse sett till försvarsspelet och utveckla det på ett bättre och smartare sätt.

4. Genomförande och metod

Jag har utifrån från annans arbete sammanställt statistik från Mora IKs avslutande 13 hemmamatcher under säsongen 2010/2011. Jag har också fått tillgång till två artiklar som SL skrivit i tidningen ”Hockey”. Jag har i mitt arbete genomfört intervjuer dels via telefon och dels via möten för att förstå hur de jobbat med detta, frågor om statistik och speltaktiska frågor.

Jag har valt intervju som metod för att det var dessa personer jag ville veta mer hur de hade jobbat med detta. Det finns inte mycket svenskt material om ämnet som jag kunnat hitta, så jag har fått nöja mig med det jag kommit över med intervjuer, statistik och dessa två artiklar.

4.1 Urval

I arbetet har jag intervjuat följande två personer:

Peter Iversen Mora IK Målvaktstränare

Stefan Lunner Målvaktstränare

5. Resultat

Detta är resultatet av statistiken för Mora IKs 13 sista hemmamatcher under 10/11

Match nr.	Pos. Skott	Mål	%	Neg. Skott	Mål	%	Tot. Skott	Mål	%
1	33	2	6,06%	7	1	14,29%	40	3	7,50%
2	22	1	4,55%	9	2	22,22%	31	3	9,68%
3	23	0	0,00%	9	3	33,33%	32	3	9,38%
4	36	1	2,78%	1	0	0,00%	37	1	2,70%
5	33	1	3,03%	3	2	66,67%	36	3	8,33%
6	37	2	5,41%	4	0	0,00%	41	2	4,88%
7	37	1	2,70%	3	2	66,67%	40	3	7,50%
8	28	3	10,71%	3	2	66,67%	31	5	16,13%
9	32	2	6,25%	3	2	66,67%	35	4	11,43%
10	31	1	3,23%	3	0	0,00%	34	1	2,94%
11	31	0	0,00%	3	1	33,33%	34	1	2,94%
12	41	2	4,88%	5	2	40,00%	46	4	8,70%
13	33	1	3,03%	10	4	40,00%	43	5	11,63%
Tot.	417	17	4,08%	63	21	33,33%	480	38	7,92%
		Saved	95,92%		Saved	66,67%		Saved	92,08%

Pos %	86,88%	Neg %	13,13%	Tot. %	100%	

SLs resultat av statistikgranskning av 700-800 matcher visar ca snittresultat:

Match nr.	Pos. Skott	Mål	%	Neg. Skott	Mål	%	Tot. Skott	Mål	%
Tot	-	-	3,00%	-	-	20,00%	-	-	-
		Saved	97,00%		Saved	80,00%			

Pos %	66,00%	Neg %	33,00%	Tot. %	100%	

6. Diskussion

Resultaten av den sammanställda statistiken från Mora och resultaten av intervjun med SL ger tydliga bevis på att de negativa skotten är det man ska sträva efter i skottsituationer. PIs statistik visar att vid positiva skott så blir det mål på ungefär var tjugonde skott medan i SL fall så är siffran ännu mindre, strax över 30 skott. De negativa skotten visar PI att var tredje skott går in och SL pekar på att det är var femte skott som resulterar i mål. Här måste man ha i åtanke att arbetssätten skiljer sig lite i både bedömningsläget och antal riktlinjer de två har använt. Resultaten är i alla fall uppenbara.

Kan man då hitta enklare sätt att göra mål utav detta? Man kan definitivt förstå vad man ska sträva efter i anfallsspelet. Det stora allt handlar om är att få förflyttning på målvakten. Vid lägen från kanter som är tydliga positiva avslut bör man sträva efter att skjuta skott som har möjlighet att ge retur på den andra sidan centrallinjen för att tvinga målvakten till en så svår förflyttning som möjligt. Vid frilägen gäller samma sak, att försöka förflytta målvakten för att skapa sig luckor.

Det jag vill förändra i mitt sätt att leda mina spelare framöver i anfallsspelet blir att jobba mycket hårdare med att få de att förstå och tänka på det här viset. Med tanke på skillnaden mellan att var tjugonde skott går i mål om man tar positiva avslut och att var tredje går i mål om man lyckas skapa negativa avslut så är det självklart vägen att ta, att söka så många negativa avslutsmöjligheter som möjligt under varje match och träning. I Powerplay vill jag sträva efter att bygga upp spel som ger negativa skott. Med det vill jag säga att mycket går ut på att försöka hitta genomspel och inspel in i boxen som gör att målvakten tvingas till förflyttning. Viktigt är också att ha spelare på rätt platser som enkelt kan komma till snabba skott i dessa positioner. Jag vill försöka jobba mer med att ha skymmare för att försvåra målvakternas arbete att placera sig rätt och se puckar. Och att man mer försöker styra att returtagaren söker ytan på den bortre delen av målområdet där de negativa chanserna kommer skapas genom returer efter bra skott. Jag vill att mina spelare vid positiva avslut t ex kantavslut strävar efter att skjuta skott som kan ge efterföljande negativt skottchans till kompisen.

Detta stämmer ju ganska bra överens med arbetet i Per Mårts landslag och föreläsningar i SIFs regi. De olika rollerna och saker landslagen strävar efter i anfallsspelet som skymmare, returtagare, skott på bortre benskydd på målvakten och driva på mål med både tredje och fjärde gubbe vid läge stämmer väldigt bra överens.

Men jag tror ändå att förståelsen av det här arbetssättet både i defensiv och i offensiv synvinkel kan ge ett vassare anfallsspel men definitivt att försvarsspelet kan länkas samman mellan målvaktsspelet och utespelarna genom att man strävar och jobbar mot att bara släppa positiva skott mot sitt eget mål. Rollerna och uppgifterna i försvarsspelet kan göras tydligare och man kan lättare avvärja möjligheter i de farligaste områdena runt om kring målet.

Litteratur

Artiklar

Lunner, Stefan. (1998) “The Zone Structure divides responsibility between the goaltender and the defense”. Tidningen Hockey nr 1

Lunner, Stefan. (1998) “The Zone Structure teaches the goaltender fast and efficient movements”. Tidningen Hockey nr 11 el. 12

Referenser

Intervjuer med följande:

Peter Iversen Mora IK Målvaktstränare

Stefan Lunner Målvaktstränare

Bilaga 1

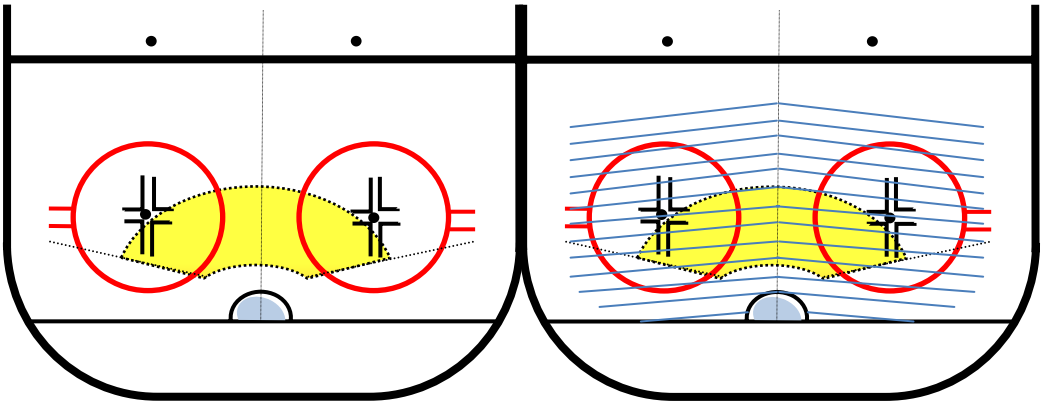

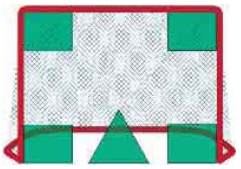

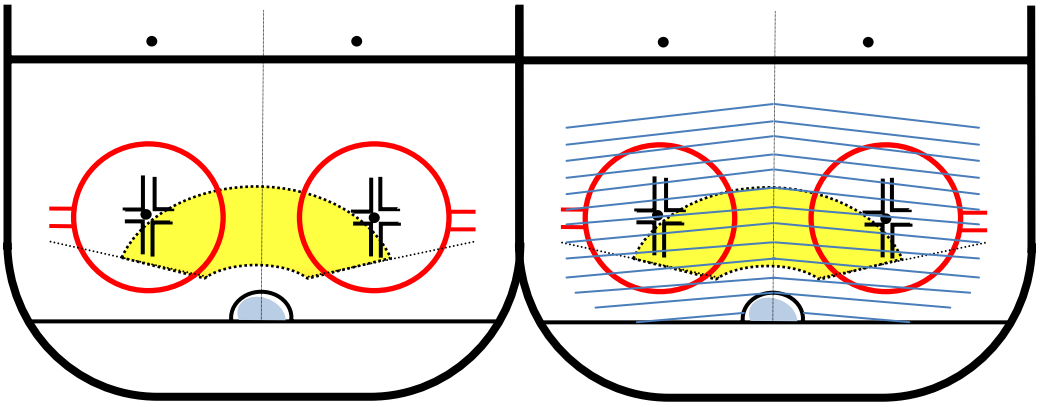

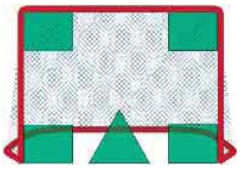

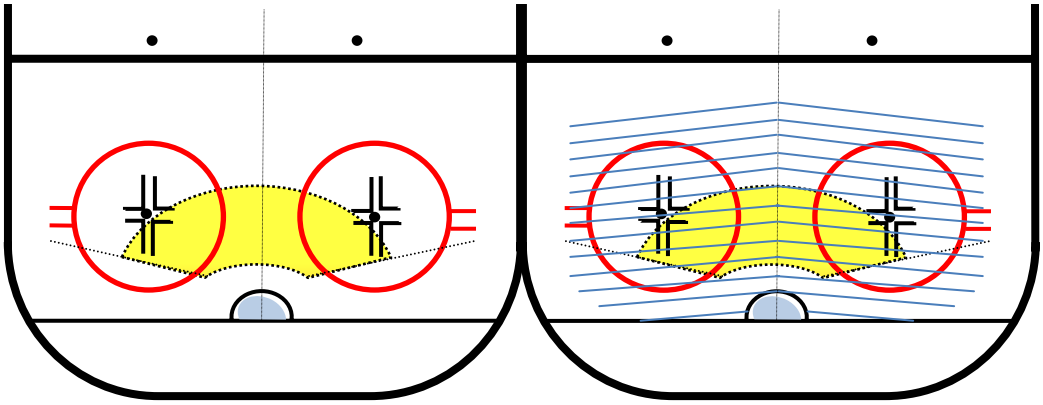

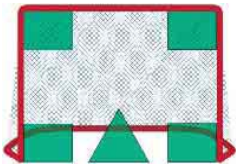

Bilaga 2

Frågor för intervju

Bakgrund?

Hur länge har du hållit på med detta?

Hur detaljerad är du i bedömningen av avsluten?

Hur jobbar du fram statistiken?

Statistik? Hur ser siffrorna ut?

Hur har du kunnat jobba med försvarsspelet utifrån det här? Hur?

Kan man spela ett effektivare anfallsspel utifrån detta, din kommentar? Hur?

Hur jobbar du med anfallsspelet?